

โครงการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒

- เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ (อาชีพเลี้ยงสัตว์)
- สถาบันเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ (กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์)

<p>เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ (อาชีพเลี้ยงสัตว์)</p>	<p>สถาบันเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์หนองขาม</p>
	
<p>นายชโล เหลือบุญเลิศ จังหวัดชุมพร</p>	<p>กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์หนองขาม จังหวัดชัยภูมิ</p>

โดย :- กลุ่มวิจัยและพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์
กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

☎ ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๒๒๗๑ E-Mail :- transfer6@dld.go.th

โครงการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒

- เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ (อาชีพเลี้ยงสัตว์)
- สถาบันเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ (กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์)

หลักการและเหตุผล

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานโครงการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติเป็นประจำทุกปี เพื่อค้นหาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ ที่มีผลงานดีเด่น เพื่อเป็นการยกย่องประกาศเกียรติคุณและเผยแพร่ผลงานให้ปรากฏต่อสาธารณชน เสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการสร้างผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และเป็นแบบอย่างในแนวทางปฏิบัติของบุคคลสถาบันอื่นต่อไป ในส่วนของกรมปศุสัตว์ได้รับมอบหมายให้คัดเลือก จำนวน ๒ ประเภท คือ เกษตรกรดีเด่น (อาชีพเลี้ยงสัตว์) และสถาบันเกษตรกรดีเด่น (กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์)

วัตถุประสงค์

๑. เกษตรกรดีเด่น (อาชีพเลี้ยงสัตว์)

- เพื่อค้นหาเกษตรกรอาชีพเลี้ยงสัตว์ที่ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ บำเพ็ญประโยชน์ เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของส่วนรวม
- เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรอาชีพเลี้ยงสัตว์ได้ทำงานด้วยความอดทน อดทน พยายามและพร้อมที่จะแข่งขันกันสร้างผลงานให้ปรากฏต่อสาธารณชน
- เพื่อยกย่องเกียรติคุณของเกษตรกรอาชีพเลี้ยงสัตว์ให้ปรากฏและยึดถือเป็นตัวอย่างในแนวทางการปฏิบัติงานของบุคคลอื่นต่อไป

๒. สถาบันเกษตรกรดีเด่น (กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์)

- เพื่อเผยแพร่เกียรติคุณและผลงานของกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ให้ปรากฏต่อสาธารณชนและเป็นตัวอย่างแก่กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์อื่น ๆ
- เพื่อพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ให้มีประสิทธิภาพด้านปศุสัตว์สูงขึ้น
- เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย สาขา/ประเภทการคัดเลือกของกรมปศุสัตว์

๑. เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ (อาชีพเลี้ยงสัตว์)	จำนวน	๑	ราย
๒. สถาบันเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ (กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์)	จำนวน	๑	กลุ่ม

คุณสมบัติของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรที่มีสิทธิ์เข้ารับการคัดเลือก

๑. เกษตรกร (อาชีพเลี้ยงสัตว์)

- ๑.๑ เป็นเกษตรกรสัญชาติไทย มีความประพฤติดี ไม่เคยมีประวัติเสื่อมเสียมาก่อน
- ๑.๒ เป็นผู้ประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ยอมเสียสละเพื่อส่วนรวม
- ๑.๓ เป็นผู้ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์มาไม่น้อยกว่า ๕ ปี
- ๑.๔ เป็นเจ้าของฟาร์มสาธิตหรือฟาร์มตัวอย่างภายใต้โครงการส่งเสริมอาชีพ การเลี้ยงสัตว์ของกรมปศุสัตว์และ/หรือมีกิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านปศุสัตว์ให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไปอย่างต่อเนื่อง
- ๑.๕ เป็น Smart Farmer ของกรมปศุสัตว์
- ๑.๖ เป็นผู้ที่มีผลงานทางด้านปศุสัตว์ดีเด่นเป็นพิเศษ และได้เผยแพร่ให้กับส่วนรวมนำไป ใช้ประโยชน์สมควรแก่การยกย่องให้เป็นตัวอย่างแก่บุคคลอื่น
- ๑.๗ พื้นที่ดำเนินการเกษตรต้องเป็นพื้นที่ถือครองที่ถูกต้องตามกฎหมาย
- ๑.๘ เป็นผู้ที่ไม่เคยได้รับพระราชทานโลรางวัลเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติสาขาเดียวกันมาก่อน
- ๑.๙ ผู้มีสิทธิ์ได้รับการคัดเลือกต้องมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ หากมีคะแนนน้อยกว่าที่กำหนดจะไม่พิจารณาตัดสิน

๒. สถาบันเกษตรกร (กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์)

- ๒.๑ เป็นกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายหรือเป็นกลุ่มที่รวมกันอย่างเข้มแข็งและขึ้นทะเบียนเพื่อรับการส่งเสริมและสนับสนุนจากส่วนราชการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี
- ๒.๒ เป็นกลุ่มเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ของกรมปศุสัตว์
- ๒.๓ เป็นกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ที่จัดตั้งและดำเนินกิจกรรมมาไม่น้อยกว่า ๓ ปี
- ๒.๔ ต้องมีข้อมูลย้อนหลังให้คณะกรรมการตรวจสอบไม่น้อยกว่า ๓ ปี
- ๒.๕ เป็นกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ที่ไม่เคยได้รับพระราชทานโลรางวัลดีเด่นแห่งชาติหรือได้รับมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี จึงจะมีสิทธิ์เข้ารับการคัดเลือกได้
- ๒.๖ กลุ่มที่มีสิทธิ์ได้รับการคัดเลือกต้องมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ หากมีคะแนนน้อยกว่าที่กำหนดจะไม่พิจารณาตัดสิน

พื้นที่ดำเนินการ

ดำเนินการคัดเลือกในพื้นที่ ๗๗ จังหวัด

ปฏิทินการคัดเลือกประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒

กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ
๑. ระดับ <u>จังหวัด</u>	สนง.ปศจ.ทั่วประเทศ	ส่งผลการคัดเลือกให้ สนง.ปศช. ภายในเดือนตุลาคม ๒๕๖๑
๒. ระดับ <u>เขต</u>	สนง.ปศช. ๑ - ๙	ส่งผลการคัดเลือกให้กรมปศุสัตว์ ภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑
๓. ระดับ <u>กรมปศุสัตว์</u>	กรมปศุสัตว์	ส่งผลการคัดเลือกให้ กษ. ภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๒
๔. คัดเลือกเกษตรกร สถาบัน เกษตรกรและสหกรณ์ดีเด่น แห่งชาติ	คณะอนุกรรมการฯ (กษ.)	กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
	คณะกรรมการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ ดีเด่นแห่งชาติ (กษ.)	กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
๕. จัดทำประกาศกรมปศุสัตว์	คณะกรรมการกรมปศุสัตว์	กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
๖. จัดส่งข้อมูลประวัติ/ผลงาน เกษตรกร สถาบันเกษตรกรและ สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ	คณะกรรมการกรมปศุสัตว์	กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
๗. เข้าร่วมฝึกซ้อมเพื่อเตรียมความ พร้อมสำหรับการ เข้ารับพระราชทานโล่รางวัลฯ	เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ ผู้แทนกลุ่มเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	๗ - ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒
๘. เข้ารับพระราชทานรางวัล ในพระราชพิธีพืชมงคล จรดพระนังคัลแรกนาขวัญฯ	เกษตรกร ผู้แทนกลุ่มเกษตรกร ดีเด่นแห่งชาติ และเจ้าหน้าที่ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ (งานพระราชพิธีพืชมงคล จรดพระนังคัลแรกนาขวัญ)
๙. ประชุมสรุปผลการดำเนินงาน	คณะกรรมการกรมปศุสัตว์	ปลายเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๒

หลักเกณฑ์ในการคัดเลือก

๑. เกษตรกรดีเด่น (อาชีพเลี้ยงสัตว์)

- ความคิดริเริ่มและความพยายามพัฒนาอาชีพการเลี้ยงสัตว์ (๒๕ คะแนน)
- ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระยะเวลาที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ (๓๕ คะแนน)

- ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่างๆ (๒๐ คะแนน)
- การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๒๐ คะแนน)

๒. สถาบันเกษตรกรดีเด่น (กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์)

- ความคิดริเริ่ม (๑๐ คะแนน)
- ความสามารถในการบริหารและจัดการสถาบัน (๓๕ คะแนน)
- บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อสถาบัน (๒๕ คะแนน)
- ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน (๑๕ คะแนน)
- การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๑๕ คะแนน)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สร้างขวัญกำลังใจและความภาคภูมิใจให้แก่เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรด้านการเลี้ยงสัตว์ ที่ได้รับรางวัลดีเด่น รวมทั้งทำให้เกิดความมุ่งมั่นในการพัฒนาอาชีพเลี้ยงสัตว์ ให้ยั่งยืนและพึ่งตนเองได้
๒. เป็นแบบอย่างและช่วยกระตุ้นให้เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรด้านการเลี้ยงสัตว์รายอื่น ๆ เกิดความมุ่งมั่นในการพัฒนาอาชีพเลี้ยงสัตว์ของตนเองและกลุ่มให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้
๓. การพัฒนาอาชีพการเลี้ยงสัตว์ของประเทศในภาพรวมให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ ตามรูปแบบและมาตรฐานที่กำหนด สามารถสร้างรายได้และความมั่นคงอย่างยั่งยืน แก่เกษตรกรและครอบครัว

การติดต่อประสานงาน

น.ส. ประเทืองทิพย์ เสือเอก นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ กลุ่มวิจัยและพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ ☎ ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๒๒๗๑ E-mail : transferb@dld.go.th

เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ (อาชีพเลี้ยงสัตว์) พ.ศ.๒๕๖๒

๑. ประวัติ

ชื่อ	นายชลอ เหลือบุญเลิศ	
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ ๑๗๗ ม. ๙ ต.บ้านนา อ.เมือง จ.ชุมพร	
โทรศัพท์	๐๙๖ ๑๘๘ ๑๘๔๓ อายุ ๕๐ ปี	
การศึกษาสูงสุด	ปริญญาตรี (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร) ลาดกระบัง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์	
สถานภาพการสมรส	สมรส จำนวนบุตร-ธิดา รวม ๒ คน	
อาชีพ	อาชีพหลักเลี้ยงสัตว์	
ชนิดปศุสัตว์ที่เลี้ยง	หมูหลุม (พ่อ - แม่พันธุ์) ๑๓๐ ตัว สุกรขุน ๕๐๐ ตัว เป็ดไข่ ๒๐๐ ตัว ไก่เนื้อ ๒๐ ตัว	
พื้นที่ประกอบอาชีพ	จำนวน ๖๕ ไร่	

๒. ความคิดริเริ่มและความพยายามฟันฝ่าอุปสรรคในการสร้างผลงาน

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๔ นายชลอ เหลือบุญเลิศ เริ่มทำงานในบริษัทเอกชน ด้านอาหารสัตว์และอาหารเสริมต่างๆ โดยรับผิดชอบในด้านงานขาย ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ เกิดวิกฤติต้มยำกุ้งถึงแม้ว่าจะยังไม่มีผลกระทบแต่คนรู้จักมากมายได้รับผลกระทบทำให้เริ่มคิดถึงความมั่นคงของตนเอง เริ่มมีมุมมองที่จะสร้างงานเป็นของตนเอง เพื่อกำหนดวิถีชีวิตในอนาคต ในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ตัดสินใจซื้อที่ดินประมาณ ๖๕ ไร่ เพื่อทำสวนแบบผสมผสาน ปลูกผลไม้ เช่น ทุเรียน กาแฟ มังคุด ลองกอง เป็นต้น โดยใช้เวลาวางในวันเสาร์-อาทิตย์และวันหยุด พร้อมๆ กับทำงานบริษัทร่วมด้วย

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่งงานมีครอบครัว จึงได้ผันตัวเองมาเป็นเกษตรกรเต็มรูปแบบ แต่เนื่องจากขาดประสบการณ์ทำให้ได้ผลผลิตไม่มาก มีแต่กาแพที่ให้ผลผลิตที่แต่โซคร้ายช่วงนั้นกาแพราคาไม่ตี จึงแก้ปัญหาโดยการชักชวนชาวสวนกาแพมารวมกลุ่มเกษตรกรทำสวนชุมชนในวงมบ้านนา โดยมี นายชลอฯ เป็นประธาน เมื่อประสบปัญหาจากการทำสวนจึงปรึกษากับภรรยาถึงแนวทางการประกอบอาชีพในอนาคต พบว่า การทำสวนจำเป็นต้องใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหลายหมื่นบาท จึงตกลงเลี้ยงหมูเพื่อจำหน่ายและได้มูลเป็นการประหยัดค่าปุ๋ย จึงเริ่มเลี้ยงหมู ๑๐ ตัว และนั่นคือจุดเริ่มต้นของการเลี้ยงหมู และเพิ่มเป็น ๒๐ ตัว พร้อมกับเริ่มต้นการเลี้ยงแม่พันธุ์ จำนวน ๑ ตัว ต่อมาราคาสุกรตกต่ำหากจำหน่ายไปจะขาดทุนจึงแก้ปัญหาโดยการฆ่าและเนื้อหมูขายเอง นอกจากจะไม่ขาดทุนแล้วยังมีเงินเหลือ จึงเกิดความมั่นใจว่าในขณะที่ราคาตกต่ำยังสามารถสร้างกำไรได้ จึงตัดสินใจเพิ่มแม่พันธุ์เป็น ๕ ตัว และเพิ่มจำนวนหมูขุนเป็น ๕๐ ตัว ในขณะที่เลี้ยงก็พยายามศึกษาหาความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม ติดตามข้อมูลจนเกิดความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยง จึงเกิดความมั่นใจจึงมีความคิดที่จะประกอบอาชีพเป็นอาชีพหลัก

ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้เพิ่มจำนวนหมูขุน ๗๐ ตัว โดยมีแม่พันธุ์ ๗ ตัว พ่อพันธุ์ ๑ ตัว เนื่องจากจำนวนหมูที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้คอกที่เลี้ยงมีกลิ่นเหม็นรบกวนเพื่อนบ้าน แม้จะพยายามทำความสะอาดก็ยังกลิ่น จึงเกิดความลังเลว่าจะเลี้ยงสุกรต่อหรือเลิกกิจการดี ในช่วงนั้นได้ทราบข่าวการเลี้ยงหมูหลุมของอาจารย์ สาหนนท์ ภูขวัญเมือง (อาจารย์วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชุมพร) จึงได้ไปศึกษาดูงานพร้อมขอคำแนะนำ ทำให้เกิด

แรงบันดาลใจกลับมาปรับเปลี่ยนวิธีการเลี้ยงหมูของตนเองเป็นหมูหลุม ซึ่งในช่วงแรกของการเลี้ยงยังมีปัญหาอุปสรรคอยู่บ้าง จึงปรึกษากับเจ้าหน้าที่จากสำนักงานปศุสัตว์ เพื่อให้คำแนะนำในการเลี้ยงหมูหลุมที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งมีความมั่นใจในวิธีหมูหลุม ไม่มีกลิ่นเหม็น หมูกินนอนสบายไม่เครียด คุณภาพซากดี มันบาง เนื้อนุ่ม รสชาติดี เนื้อแห้ง เก็บรักษาได้นาน หมูหลุมยังสามารถนำมาเป็นปุ๋ยหมักอย่างดี ทั้งใช้เองและจำหน่าย นับเป็นคำตอบที่สมบูรณ์และลงตัว มั่นคง ยั่งยืน ตามศาสตร์พระราชา จึงมีความคิดขยายกิจการการเลี้ยงหมูหลุมจากอาชีพเสริมกลายเป็นอาชีพหลักจนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบันมีแม่พันธุ์ จำนวน ๑๒๐ ตัว หมูสาวทดแทน ๓๐ ตัว พ่อพันธุ์ ๗ ตัว ผลิตหมูหลุม ๑,๕๐๐ ตัว/ปี และได้ปุ๋ยอินทรีย์ (ขี้หมูหลุม) มากกว่า ๓๐๐ ตัน/ปี ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้ตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์ภายใต้กลุ่มเกษตรกรทำสวนชุมชนในวังมบ้านนา และได้จดทะเบียนกลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์หมูหลุมกับกรมปศุสัตว์ ในชื่อ กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงหมูหลุมเมืองชุมพร เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑ โดยมีนายชลอ เหลือบุญเลิศ เป็นประธานกลุ่ม

๓. ผลงานและความสำเร็จของงานทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระยะเวลาที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

๓.๑ กิจกรรมผลงานและความสำเร็จ

นับเป็นเวลา ๑๐ ปี นายชลอฯ ประกอบอาชีพเลี้ยงหมูหลุมจากอาชีพเสริมกลายเป็นอาชีพหลัก มุ่งมั่นพัฒนาอาชีพเพื่อเรียนรู้และพัฒนาการเลี้ยงหมูหลุม มีผลงานเป็นที่ประจักษ์กับบุคคลทั่วไป พร้อมทั้งได้เผยแพร่การเลี้ยงหมูหลุมสู่บุคคลและชุมชนต่างๆ เพื่อจะได้ประกอบอาชีพอย่างยั่งยืนต่อไป จนได้รับรางวัลยกย่อง ดังนี้

- ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นผู้นำเกษตรกรทำสวนชุมชนในวังม ได้รับรางวัลกลุ่มมีผลงานดีเด่น ในการประยุกต์ใช้ปัญญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้รับรางวัลศิษย์เก่าดีเด่น วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชุมพร
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้รับรางวัลศิษย์เก่าดีเด่น ระดับชาติ (ประเทศ) ขององค์การเกษตรในอนาคตแห่งประเทศไทย โดยรับโล่รางวัลพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้รับคัดเลือกเกษตรกรดีเด่น ระดับจังหวัดชุมพร และสำนักงานปศุสัตว์เขต ๘

๓.๒ การบริหารจัดการด้านปศุสัตว์

๑) **ด้านพันธุ์สุกร** ปรับปรุงสายพันธุ์โดยเริ่มต้นจากการจัดซื้อพันธุ์สุกรเลือด ๑๐๐ เพื่อผลิตแม่พันธุ์หมูขุน คือ แม่พันธุ์แทร์จไวท์ และพ่อพันธุ์แลนด์เรซ เพื่อผลิตเป็นแม่ ๒ สายพันธุ์ (ลาร์จไวท์+แลนด์เรซ) นอกจากนี้ใช้ทดแทน ในฝูงแม่พันธุ์ของตนเองและยังจำหน่ายแก่สมาชิกในกลุ่ม และเกษตรกรทั่วไปในราคายุติธรรมพร้อมทั้งให้คำแนะนำการปฏิบัติดูแลสุขภาพสุกรที่ถูกต้อง

๒) **ด้านอาหาร** รวมกลุ่มจัดซื้ออาหารจากบริษัทโดยตรง ทำให้ได้ต้นทุนจากโรงงาน ไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง สามารถต่อรองถึงความต้องการได้ เช่น การเลี้ยงหมูหลุมต้องการอาหารที่มีเม็ดแข็ง ความชื้นต่ำ เม็ดอาหารเล็ก (เนื่องจากหมูหลุมมีพฤติกรรมขุดคุ้ยตามธรรมชาติตลอดเวลา จมูกหมูจึงมีความชื้น หากเม็ดไม่แข็ง ความชื้นสูงก็จะทำให้เม็ดอาหารแตกเป็นผงง่ายและอาหารเสื่อมคุณภาพเร็วทำให้สูญเสียประสิทธิภาพการให้อาหาร) มีการให้อาหารสุกรระยะต่างๆ เช่น สุกรระยะดูนมแม่ ลูกสุกรอนุบาล สุกรขุน (หมูหลุม) สุกรแม่พันธุ์ระยะต่างๆ และพ่อ-แม่สุกรปลดระวาง มีการให้อาหารเสริม คือ ผลกล้วยหอมสุก ต้นกล้วยสับเป็นชิ้นๆ และหญ้าเนเปียร์สด สามารถเปลี่ยนวัสดุเหลือทิ้งที่ไม่มีค่าให้เปลี่ยนเป็นอาหารเสริมที่มีประโยชน์ได้เพื่อลดต้นทุนค่าอาหารในการเลี้ยงหมูหลุมได้

๓) **ด้านการสุขภาพ** ทำวัคซีนโดยมีโปรแกรมสำหรับ พ่อ-แม่พันธุ์ ลูกสุก/สุกรขุน มีการฆ่าเชื้อ มีถึงน้ำยาฆ่าเชื้อและรองเท้าบูทไว้เวลาเข้า-ออก โรยปูนขาวสำหรับคอกอนุบาล ฉีดพ่นพื้นคอกด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อทั้งภายในคอกและทางเดิน เมื่อเสร็จแล้วโรยปูนขาวให้ทั่ว พักคอกทิ้งไว้อย่างน้อย ๗ วัน จึงล้างทำความสะอาดแล้วนำลูกหมูเข้าคอก มีการใช้น้ำหมักชีวภาพ คือ น้ำหมักมัจจุต โดยการราดทุกๆ ๗ - ๑๐ วันต่อครั้ง เพื่อลดกลิ่นแก๊สและกลิ่นของหมูหลุม พร้อมทั้งเพิ่มคุณค่าของวัสดุรองพื้นให้ย่อยสลายกลายเป็นปุ๋ยหมักคุณภาพดี

๔) **ด้านการจัดการฟาร์ม** มีการจัดบันทึกการปฏิบัติงานแม่สุกรเป็นรายตัว การจัดการคอก โรงเรือน และอุปกรณ์ พ่อ-แม่พันธุ์สุกร มีโรงเรือนสำหรับเลี้ยงพ่อ-แม่พันธุ์ โรงเรือนสำหรับคอกคลอดโดยเฉพาะ โรงเรือนหมูหลุมสร้างด้วยวัสดุที่แข็งแรงทนทาน ง่ายในการทำทำความสะอาดและบำรุงรักษา หลังคาของโรงเรือนมีลักษณะ ๒ ชั้น ทำให้มีการระบายอากาศได้ดี และเป็นการเตรียมความพร้อมในการยกระดับการเลี้ยงหมูหลุมในรูปแบบชาวบ้านทั่วไปให้เป็นการเลี้ยงหมูหลุมในรูปแบบฟาร์มมาตรฐาน เพื่อรองรับการเข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงหมูหลุมของกรมปศุสัตว์ต่อไป

๕) **ด้านการตลาดและการแปรรูป** มีการวางแผนด้านการตลาด การจำหน่ายหมูมีชีวิตและแปรรูป

- จำหน่ายลูกสุกร ผลิตลูกสุกรคุณภาพ บริการจำหน่ายแก่สมาชิกในราคายุติธรรม จำหน่าย พ่อ-แม่พันธุ์ เดิมซื้อแม่พันธุ์ผลิตลูกขุนจากฟาร์มและ บริษัทหลายแห่งปัญหา คือ สายพันธุ์ไม่ตรงตามที่ตกลง และปัญหาใหญ่คือสุกรย้ายที่ใหม่มีปัญหาเรื่อง สุขภาพต้องดูแลเป็นพิเศษ จากปัญหาที่เกิดขึ้น จึง ตัดสินใจซื้อเฉพาะพ่อ-แม่พันธุ์แท้มาผลิตแม่พันธุ์ ๒ สายเลือด ทั้งใช้เองและจำหน่ายแก่สมาชิกในราคาที่เป็นธรรม มีการรับประกันความเสียหาย พร้อมบริการ ให้คำแนะนำจนสมาชิกเกิดความมั่นใจ ขยายกิจการ การเลี้ยงตลอดมา ปัจจุบันจำหน่ายพ่อพันธุ์และแม่ พันธุ์หรือแม่สุกร ๒ สาย ปีละประมาณ ๕๐ ตัว

- จำหน่ายหมูหลุมชำแหละ ในชื่อ “หมูหลุมใน่งวม” มีการ วางแผนการจำหน่ายเนื้อหมูหลุมชำแหละ เพื่อเพิ่มรายได้ จำหน่ายในหลายๆ สถานที่ เช่น ตลาดเกษตรกรจังหวัดชุมพร ตลาดประชารัฐของดีวิถีชุมพร ธกส. ชุมพร ส่งร้านอาหารมีผู้ที่ บริโภคเนื้อหมูหลุมเป็นประจำ ตลาดนัดชุมชนภายในหมู่บ้าน เพื่อให้คนในชุมชนที่อยู่อาศัยได้บริโภคเนื้อหมูที่ปลอดภัย ปัจจุบันจำหน่ายเนื้อหมูหลุมชำแหละสัปดาห์ละ ๕ ตัว หรือ ประมาณ ปีละ ๒๖๐ ตัว

- การแปรรูปหมูหลุม ได้ทำเนื้อหมูแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ คือ “บาร์บีคิวหมูหลุม” จำหน่ายใน เทศกาลงานสำคัญของจังหวัดเป็นประจำและรับทำให้กับผู้บริโภคทั่วไปในงานเลี้ยงต่างๆ เนื้อหมูหลุมและบาร์บีคิว เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับหนังสือรับรองว่าปลอดสารเร่งเนื้อแดงจากการวิเคราะห์อย่างละเอียดของสถาบันวิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว)

๓.๓ ด้านความภาคภูมิใจ และรางวัล

นายชลอฯ ได้ใช้ความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาการเลี้ยงหมูหลุมจนประสบความสำเร็จ เป็นที่รับทราบโดยทั่วกัน นอกจากนี้ยังมีบทบาทความเป็นผู้นำอีกหลายองค์กรที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐ ดังนี้

- ๑) ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ – ปัจจุบัน ประธานกลุ่มเกษตรกรทำสวนชุมชนในง่วมบ้านนา
- ๒) ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – ปัจจุบัน ประธานเครือข่ายขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถาบันเกษตรกรรมส่งเสริมสหกรณ์
- ๓) ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ – ปัจจุบัน ประธานตลาดเกษตรกรจังหวัดชุมพร
- ๔) ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ – ปัจจุบัน คณะกรรมการเครือข่ายสถาบันผู้ปลูกกาแฟแห่งประเทศไทย
- ๕) ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ปัจจุบัน ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรอำเภอเมืองชุมพร
- ๖) ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ปัจจุบัน เลขาธิการคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรจังหวัดชุมพร
- ๗) ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ปัจจุบัน ประธานคณะผู้เลี้ยงหมูหลุมเมืองชุมพร
- ๘) ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ปัจจุบัน คณะทำงานพัฒนาสุกรรายย่อย (กรมปศุสัตว์)

นายชลอ เหลือบุญเลิศ ยังมีตำแหน่งหน้าที่บทบาทในกิจกรรมอาสาจากหน่วยงานภาครัฐเพื่อถ่ายทอดสู่ชาวบ้านและชุมชน เช่น ปศุสัตว์อาสาของกรมปศุสัตว์ เครือข่ายสัตว์พันธุ์ดีของกรมปศุสัตว์ เครือข่าย ศพก. ด้านปศุสัตว์ แหล่งเรียนรู้การเลี้ยงหมูหลุม หมอดินอาสา ได้รับการยอมรับให้เป็นวิทยากรบรรยายในการฝึกอบรมของหน่วยงานต่างๆ บรรยายหลักสูตร Young Smart Farmer / สมาชิกแปลงใหญ่ ในหัวข้อการตลาดสินค้าเกษตร - บรรยาย เรื่อง การเลี้ยงหมูหลุมในเวทีต่างๆ ทั้งที่ฟาร์มและนอกสถานที่

นอกจากที่กล่าวมาข้างต้นแล้วได้พัฒนาต่อยอดให้เกิดมูลค่าเพิ่มขึ้น คือ “ปุยหมักมูลหมูหลุม” จากการศึกษาวิเคราะห์ทดลองอย่างจริงในการใช้วัสดุรองพื้นคอกหมูหลุม โดยสามารถกำหนดชนิดของวัสดุรองพื้น ปริมาณการใช้ จำนวนหมูหลุมที่เลี้ยง วิธีการใช้วัสดุ ระยะเวลาการเลี้ยง การควบคุมความชื้น และการย่อยสภาพของวัสดุรองพื้นให้กลายเป็นธาตุอาหารที่จำเป็นสำหรับพืช โดยได้รับใบอนุญาตการใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐาน ปุยหมัก (เกรด ๑) เลขที่ ๑๐๓๕๐/๒๕๖๐ รหัส กษ ๐๖ ๙๙๙๙ ๑๗๘๖ ๑๐๓๕๐ จากกรมพัฒนาที่ดิน

๔. ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่างๆ

นายชลอฯ ถือว่าเป็นบุคคลที่มีความผู้นำ พร้อมกับเป็นผู้ตามที่ดี มีความรู้ มีประสบการณ์ ทำงานด้วยความเสียสละ พัฒนาดตนเองอยู่เสมอ เป็นที่รู้จักนับถือของคนทั่วไปทั้งในหน่วยงานราชการ และให้ดำรงตำแหน่งที่สำคัญ คือ

๔.๑ ด้านความเป็นผู้นำ

- ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ – ปัจจุบัน ประธานกลุ่มเกษตรกรทำสวนชุมชนในง่วมบ้านนา
- ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – ปัจจุบัน ประธานเครือข่ายขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถาบันเกษตร
- ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ – ปัจจุบัน ประธานตลาดเกษตรกรจังหวัดชุมพร
- ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ – ปัจจุบัน คณะกรรมการเครือข่ายสถาบันผู้ปลูกกาแฟแห่งประเทศไทย
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ปัจจุบัน ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรอำเภอเมืองชุมพร
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ปัจจุบัน เลขาธิการคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรจังหวัดชุมพร
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ปัจจุบัน ประธานคณะผู้เลี้ยงหมูหลุมเมืองชุมพร
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ปัจจุบัน คณะทำงานพัฒนาสุกรรายย่อย (กรมปศุสัตว์)

ร่วมปลูกต้นไม้และพัฒนาในวันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปี / บริจาคปุ๋ยหมักมูลหมูหลุม เพื่อใช้ในโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการปลูกผักอินทรีย์ของโรงพยาบาลชุมพรเขตอุดมศักดิ์ โครงการปลูกดาวเรืองของสำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร ฯลฯ บริจาคเนื้อหมูหลุม และจำหน่ายราคาถูกในการจัดงานของชุมชน / มอบแม่พันธุ์สุกรสาวทดแทนให้สมาชิกผู้เลี้ยงสุกรเมื่อครั้งประสบภัยน้ำท่วม / บริการฉีดวัคซีนสุกรและให้คำปรึกษารักษาโรคแก่สมาชิกและเกษตรกรเลี้ยงสัตว์บริเวณใกล้เคียงในราคาทุน / ให้ความร่วมมือหน่วยงานราชการเพื่อทำประโยชน์ สู่ประชาชน ให้ความร่วมมือกรมปศุสัตว์ในการประชุมหรือการจัดทำมาตรฐานการเลี้ยงหมูหลุม

๔.๓ ด้านการถ่ายทอดความรู้

ฟาร์มหมูหลุมในง่วมของนายชะลอ เหลือบุญเลิศเป็นสถานที่ศึกษาดูงานและปฏิบัติงานนิสิต นักศึกษาเกษตรกรและผู้สนใจมากมาย พร้อมเป็นวิทยากรบรรยายในทุกมิติของการเลี้ยงหมูหลุมด้วยความเต็มใจไม่ปิดบัง สร้างความพึงพอใจแก่ผู้มาเยี่ยมทุกท่าน ดังนี้

ปี พ.ศ. ๒๕๕๗	ออกรายการทีวี หอมแผ่นดิน		
ปี พ.ศ. ๒๕๕๘	คณะกรรมการสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรจังหวัดชุมพร	จำนวน	๔๐ คน
ปี พ.ศ. ๒๕๕๘	เกษตรกรทั่วไป	จำนวน	๕๐ คน
ปี พ.ศ. ๒๕๕๙	สมาชิก ธกส. โครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้	จำนวน	๔๕๐ คน
ปี พ.ศ. ๒๕๕๙	เกษตรกรทั่วไป	จำนวน	๖๐ คน
ปี พ.ศ. ๒๕๖๐	นักศึกษาและเจ้าหน้าที่วิทยาลัยเทคโนโลยีชุมพร	จำนวน	๑๘๐ คน
ปี พ.ศ. ๒๕๖๐	เกษตรกรทั่วไป	จำนวน	๑๐๐ คน
ปี พ.ศ. ๒๕๖๑	นักศึกษาฝึกงานในฟาร์ม	จำนวน	๙ คน
ปี พ.ศ. ๒๕๖๑	ผู้มีรายได้น้อย โครงการเลี้ยงไก่ไข่	จำนวน	๑๐ คน
ปี พ.ศ. ๒๕๖๑	เกษตรกรทั่วไป	จำนวน	๑๐๐ คน
ปี พ.ศ. ๒๕๖๑	ผู้อบรมโครงการอาสาปศุสัตว์สู่ Smart Farmer	จำนวน	๒๐ คน

๔.๔ ด้านสังคม

เป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ด้านปศุสัตว์) / เป็นแหล่งเรียนรู้การเลี้ยง หมูหลุม / เป็นศูนย์กลางการประสานงาน การผลิต การตลาด แก่สมาชิก ผู้เลี้ยงหมูหลุมทั่วไป / เพิ่มช่องทางการ เผยแพร่การเรียนรู้หมูหลุมในสื่อออนไลน์

๕. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นายชลอฯ มีแนวคิดปฏิบัติตามปัญญาเศรษฐกิจพอเพียง ดำรงชีวิตตามฐานะ ไม่ฟุ้งเฟ้อและ พยายามถ่ายทอดหลักปฏิบัติสู่ชาวบ้านและชุมชนตลอดมา ให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นแบบอย่างของการลดการใช้สารเคมีในการเกษตรหันมาใช้ปุ๋ยหมักมูล หมูหลุมที่ผลิตเอง

๕.๑ ใช้มูลหมูหลุมหมัก (ปุ๋ยหมักเกรด ๑) แทนปุ๋ยเคมี ช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมีลงและยังประหยัดต้นทุน ค่าใช้ในการทำการเกษตรได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังปรับปรุง บำรุงดิน ให้สมบูรณ์ ในรูปแบบธรรมชาติ ไม่มีกลิ่นเหม็นรบกวน ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และชุมชน

๕.๓ นำวัสดุเหลือทิ้งจากการแปรรูปพืชผลการเกษตร เช่น ชูยมะพร้าว ทะลายปาล์ม แกลบกาแพ ฯลฯ มาเป็นวัสดุรองพื้นและกลายสภาพเป็นปุ๋ยหมักเกรด ๑

๕.๔ นำเศษผลผลิตทางการเกษตรที่เหลือจำหน่ายและพืชต่าง ๆ ในธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ โดยการ นำมาให้หมูหลุมกินเป็นการประหยัดต้นทุนการเลี้ยงสัตว์ เช่น กลัวยหอมทองคัตทิ้ง หญ้าและถั่วต่าง ๆ

๕.๕ ไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์หนอนแมลงวัน

๕.๖ นำผลผลิตการเกษตร (มังคุด) มาหมักเป็นน้ำหมักชีวภาพ รดหมูหลุม ทำให้หมูมีสุขภาพดี แข็งแรง ลดการใช้จ่ายและสารเคมีทุกชนิด

๕.๗ ประหยัดพลังงานน้ำ ไฟฟ้า การเลี้ยงหมูหลุมไม่มีการอาบน้ำ ถือได้ว่าใช้น้ำอย่างประหยัด คุ่มค่า

สถาบันเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ (กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์) พ.ศ.๒๕๖๒

๑. ประวัติ

ที่ตั้ง	เลขที่ ๓๐ หมู่ที่ ๗ ตำบลหนองขาม อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ		
จัดตั้งกลุ่มเมื่อ	พ.ศ.๒๕๔๓	วันที่จดทะเบียน	วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๓
เลขาเขียน	๕๗-๓-๓๖-๑๑-๑-๔๒๙๓	สมาชิกแรกตั้ง	จำนวน ๒๕ คน
สมาชิกปัจจุบัน	จำนวน ๑๓๐ คน	อายุของกลุ่ม	รวม ๑๘ ปี
ประธานกลุ่ม	นายแสงทอง ทองงาม	โทรศัพท์	๐๘๑ ๐๖๙ ๖๘๕๒

๒. ความคิดริเริ่มและความพยายามพัฒนาผู้ประกอบการในการสร้างผลงาน

บ้านหนองขาม เดิมประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำไร่นา เลี้ยงสัตว์ เนื่องด้วยบริบทพื้นที่หนองขาม พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ดอน มีป่าชุมชน มีทุ่งหญ้า จึงเป็นพื้นที่เหมาะแก่การเลี้ยงสัตว์ เช่น โค-กระบือ ซึ่งโคเป็นสัตว์ที่นิยมเลี้ยงกันมากที่สุด เป็นอีกอาชีพที่สร้างรายได้ให้เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็นอย่างมาก เพียงแต่ขาดรูปแบบในการจัดการเลี้ยงที่ดี ขาดการปรับปรุงพันธุ์ การจัดการด้านอาหาร ด้านสุขภาพ ทำให้โค-กระบือที่เลี้ยงมีการเจริญเติบโตช้า มีปัญหาเรื่องโรคระบาดพยาธิ ทำให้สุขภาพสัตว์ไม่สมบูรณ์แข็งแรง และเนื่องจากไม่ได้รวมกลุ่มกัน ต่างคนต่างเลี้ยง ต่างคนต่างขาย จึงถูกเอาเปรียบ ถูกกดราคา จากพ่อค้าที่มารับซื้อและขายได้ในราคาที่ย่ำแย่

ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงได้รวมกลุ่มกันขึ้น มีสมาชิก จำนวน ๒๕ คน ต่อมาเกิดปัญหาพื้นที่ในการเลี้ยงสัตว์ลดน้อยลง เนื่องจากมีการขยายพื้นที่ทำการเกษตรเพิ่มมากขึ้น เช่น อ้อย มันสำปะหลัง อีกทั้งพื้นที่ในการทำการเกษตรมีการใช้สารเคมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้เป็นอันตรายต่อการเลี้ยงสัตว์ของสมาชิก

ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ กลุ่มมีการสำรวจและวิเคราะห์หนี้ทั้งชุมชน พบว่าคนในชุมชนมีหนี้กว่า ๘๐๐,๐๐๐ บาท จึงรวมกลุ่มร่วมพูดคุยหาวิธีแก้ไขปัญหาร่วมกัน ได้ข้อสรุปว่า จัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนขึ้น คือ กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อ บ้านหนองขาม โดยมีสมาชิก ๒๕ คน ร่วมตั้งขึ้นทะเบียนกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์กับกรมปศุสัตว์ เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๗

ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ คณะกรรมการกลุ่มได้รับคำแนะนำจากสำนักงานปศุสัตว์อำเภอกอนสวรรค์ ทำให้กลุ่มมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบมากยิ่งขึ้น และในช่วงนั้นกลุ่มได้มีแนวคิดในการปรับเปลี่ยนสายพันธุ์จากพันธุ์โคพื้นเมืองเป็นสายพันธุ์บราห์มัน เนื่องจากในขณะนั้นโคสายพันธุ์นี้มีราคาที่สูงในท้องตลาด รวมทั้งต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเลี้ยงโคแบบดั้งเดิมเป็นการเลี้ยงโคขุน คือ การเลี้ยงแบบขังคอกหรือแบบประณีตใช้อาหารข้นในการเลี้ยงรวมทั้งหญ้าและฟางที่หาได้ในชุมชน และกลุ่มได้รับการสนับสนุนจากกองทุนฟื้นฟูเกษตรกรจังหวัดชัยภูมิ ให้ปลูกหญ้าเพื่อเลี้ยงสัตว์เป็นการลดพื้นที่การเลี้ยงและเป็นการลดต้นทุน

ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในโครงการ ๙๑๐๑ คณะกรรมการฯ ได้ตกลงกันจะดำเนินการผลิตอาหารข้นเพื่อใช้เลี้ยงสัตว์ เพื่อจำหน่ายให้กับสมาชิกและผู้ที่สนใจในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ในราคาถูก ทำให้กลุ่มสามารถลดต้นทุนด้านอาหารสัตว์ และมีรายได้จากการจำหน่ายอาหารสัตว์ นอกจากนี้ กลุ่มยังได้ทดลองนำอาหารสัตว์ที่ผลิตได้ไปทดลองเลี้ยงโคสายพันธุ์ต่างๆ พบว่า สายพันธุ์ที่เจริญเติบโตที่ดีที่สุดคือ ชาร์โลเลส์ แองกัส วากิว ซึ่งเป็นสายพันธุ์ที่ตลาดต้องการและมีราคาที่สูง

ปัจจุบันกลุ่มสามารถจำหน่ายโคเนื้อ หย้าอาหารสัตว์ อาหารข้น ทั้งรูปแบบการขายให้สมาชิก เพื่อนำไปขุนโคแล้วนำโคกลับมาขายให้กลุ่มและจำหน่ายให้กับตลาดทั่วไป เช่น PJ ฟาร์ม / บุญโฮมฟาร์ม (ทำ MOU ร่วมกัน) จำหน่ายให้เชิงเนื้อในพื้นที่อำเภอคอนสวรรค์ พื้นที่ใกล้เคียง และผู้ที่สนใจ อีกทั้งยังมีการชำแหละแปรรูปและบรรจุภัณฑ์ที่มีมาตรฐานเพื่อสร้างมูลค่าให้กับสินค้า มีทั้ง เนื้อสด เนื้อแดดเดียว หม่า แคปวัว ต้มแชบ เป็นต้น โดยมีการสร้างแบรนด์ของกลุ่มเอง

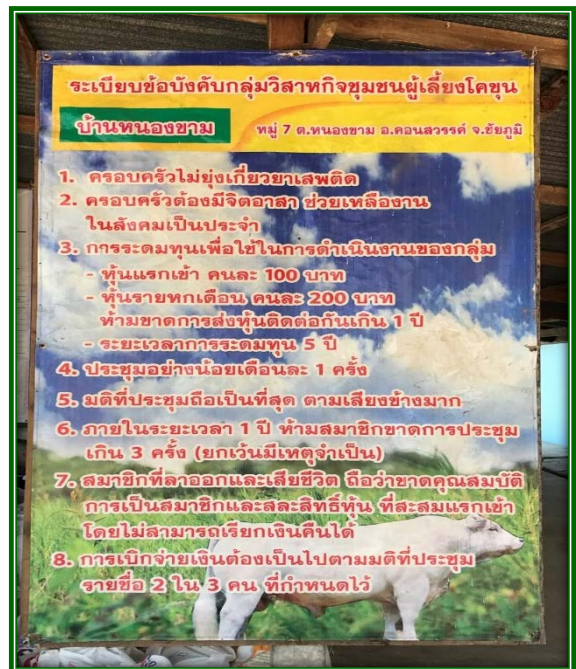

๓. ความสามารถในการบริหารจัดการสถาบัน

กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์หนองขาม มีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มให้เข้มแข็ง และยั่งยืน โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

๓.๑ ด้านการบริหารองค์กรโดย

- ๑) มีระเบียบข้อบังคับที่เอื้อต่อความสำเร็จของกลุ่ม และโดยสมาชิกทุกคนยอมรับระเบียบข้อบังคับ
- ๒) มีคณะกรรมการบริหารกลุ่ม ๖ ฝ่าย โดยแต่ละฝ่ายมีการแบ่งตามความถนัดของแต่ละบุคคล
- ๓) มีการจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปี
- ๔) มีการกำหนดแผนมาตรฐานการดำเนินงานของกลุ่มทุกด้าน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของสมาชิก

๓.๒ ด้านการให้บริการแก่สมาชิก

- ๑) ดูแลสุขภาพโค โดยมีอาสาปศุสัตว์เพื่อให้บริการแก่สมาชิก
- ๒) มีเครื่องสับหญ้า ให้บริการแก่สมาชิก
- ๓) มีการจำหน่ายหญ้า อาหารสัตว์และอาหารชั้น ให้สมาชิกในราคาถูก
- ๔) มีคอกพักสัตว์ และคอกขุนโคของกลุ่ม
- ๕) มีโลโก้และแบนด์เป็นของกลุ่ม
- ๖) มีร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของสมาชิกในกลุ่ม
- ๗) มีโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์
- ๘) จัดฝึกอบรมและศึกษาดูงานของสมาชิกกลุ่มเป็นประจำ

๙) ด้านการปลูกฝังเยาวชนสำนึกรักบ้านเกิด โดยการสนับสนุนโรงเรียนในพื้นที่ให้มีการเรียนการสอนด้านการเกษตร (ปลูกผัก เลี้ยงปลา และเลี้ยงสัตว์) เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนรักอาชีพการเกษตรเพื่อสานต่อจากรุ่นพ่อแม่

กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์บ้านหนองขาม เป็นกลุ่มที่สร้างชื่อเสียงให้กับอำเภอคอนสวรรค์เป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับสมาชิกกลุ่มอย่างครบวงจร และเป็นรายได้ที่ยั่งยืนสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปัจจุบันมีสมาชิกกลุ่ม ๑๓๐ คน โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินการ ๗ กิจกรรม

๑) **กิจกรรมเลี้ยงโคแม่พันธุ์** การเลี้ยงโคแม่พันธุ์เป็นอาชีพที่ดำเนินกันมาตั้งแต่โบราณ เป็นการเสริมสร้างรายได้ควบคู่กับการทำนาทำไร่ แต่ในกลุ่มบ้านหนองขามได้มีการพัฒนาสายพันธุ์จากการเลี้ยงโคพื้นเมืองที่มีขนาดเล็กให้ผลตอบแทนที่น้อย เป็นการพัฒนาสายพันธุ์เน้นโคลูกผสมอเมริกันบราห์มัน ทำให้มีโคสายพันธุ์ดีจนทำให้มีชื่อเสียงระบือว่า “ถิ่นวัวงาม หนองขามคอนสวรรค์”

๒) **กิจกรรมเลี้ยงการเลี้ยงโคขุน** ในกลุ่มบ้านหนองขามมีสมาชิกได้มีการเลี้ยงโคขุน เพื่อจำหน่ายเป็นโคเนื้อส่งสู่ตลาด จำนวนสมาชิกที่เลี้ยง ๔๘ ราย และโคขุนของกลุ่ม ๘ ตัว มีโคขุน ๕๖ ตัว มีวิธีการเลี้ยง คือ ซื้อโครุ่นหรือนำลูกโคของตนเองเพศผู้มาทำการเลี้ยงขุน โคทุกตัวที่จะทำการขุนต้องนำมาต้อนก่อนเข้าขุน เพื่อโคที่มีคุณภาพเนื้อดี ในขณะที่เดียวกันก็ถ่ายพยาธิ ฉีดวัคซีนโค การขุนจะเลี้ยงแบบยืนโรงในคอกให้กินหญ้า ฟางข้าว และอาหารชั้น

๓) **กิจกรรมผลิตหญ้าอาหารสัตว์** กลุ่มบ้านหนองขามมีการผลิตทั้งอาหารหยาบสด **อาหารหยาบหมัก** และอาหารหยาบแห้ง ได้แก่ ฟางข้าว เนื่องจากในพื้นที่อำเภอคอนสวรรค์เป็นพื้นที่ที่มีการทำนาข้าวจำนวนมาก ซึ่งเป็นผลพลอยได้จากการทำนาและถูกทิ้งไว้ไม่เกิดประโยชน์ กลุ่มจึงนำมาทำให้เกิดประโยชน์และมีรายได้ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม โดยทางตรงสมาชิกกลุ่มจะนำฟางมาอัดก้อนๆ ละ ๒๕ กิโลกรัม เพื่อจำหน่ายก้อนละ ๓๕ บาท ส่วนทางอ้อมจะนำฟางแห้งไปเลี้ยงโคเพื่อลดต้นทุนเพิ่มรายได้จากการเลี้ยงโค **อาหารหยาบหมัก** ได้แก่ หญ้าเนเปียร์หมัก กลุ่มนำหญ้าเนเปียร์ที่รับซื้อจากสมาชิกและที่กลุ่มปลูกไว้นำมาทำหญ้าหมัก เพื่อใช้เลี้ยงสัตว์ในช่วงขาดแคลนหญ้าสดและเพื่อจำหน่ายให้กับเกษตรกรที่สนใจในราคากระสอบละ ๒๐ บาท **อาหารหยาบสด** ในหมู่บ้านหนองขามมีการปลูกหญ้าให้สัตว์กินตลอดทั้งปี ทั้งที่เป็นแปลงหญ้าสวนครัวและแปลงนาหญ้า ในส่วนของแปลงนาหญ้าได้ปลูกเพื่อจำหน่ายเพิ่มรายได้ทุกเดือน โดยสามารถทำรายได้เดือนละ ๕,๐๐๐ บาท ต่อแปลงหญ้า ๑ ไร่ พันธุ์หญ้าที่ทางกลุ่มแนะนำให้สมาชิกในกลุ่มปลูกคือ หญ้าเนเปียร์ปากช่อง ๑ ซึ่งปัจจุบันถึงแม้จะเข้าสู่ฤดูแล้งสามารถปลูกเพื่อจำหน่ายได้ โดยอาศัยบ่อน้ำจากบ่อบาดาล

๔) **กิจกรรมอาหารชั้น (ใช้เองและจำหน่าย)** กลุ่มเริ่มดำเนินการในปี พ.ศ.๒๕๖๐ นี้ เนื่องจากสามารถหาวัตถุดิบในพื้นที่ที่มีอยู่มาแปรรูปเป็นอาหารสัตว์ เพื่อลดต้นทุนการผลิตและส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรอื่นๆ เช่น ข้าว รำ มันสำปะหลัง หรือข้าวโพด ซึ่งเป็นการเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ในอดีตเมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๘ มีการประชุมปรึกษาหารือขอความคิดเห็นของสมาชิกในเรื่องการจัดซื้อเครื่องผสมอาหาร เพื่อได้ผลิตอาหารสัตว์ให้เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร กลุ่มผลิตอาหารชั้นได้ครั้งละ ๔๐๐ กระสอบต่อเดือน จึงจะเพียงพอต่อการใช้จ่ายในกลุ่มและจัดจำหน่าย จำหน่ายในราคากระสอบละ ๒๘๐ บาท

๕) **กิจกรรมจำหน่ายกากเปียก** ปัจจุบันกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุนบ้านหนองขามมีสมาชิกเพิ่มมากขึ้น และมีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคขุนเพิ่มมากขึ้น สภาพการเลี้ยงโคเนื้อในปัจจุบันนั้นต้องพึ่งพาปัจจัยทางการอาหารเป็นหลัก โดยเฉพาะโภชนะทางพลังงานและโปรตีน ซึ่งพบว่าแหล่งพลังงานและโปรตีนส่วนใหญ่มาจากธัญพืชและอาหารชั้นเป็นหลัก ดังนั้น สมาชิกกลุ่มได้มีแนวคิดให้มีการจัดซื้อกากเปียกเพื่อลดต้นทุนอาหารชั้นถือว่าเป็นแหล่งโปรตีนราคาถูก เพื่อนำมาเลี้ยงโคขุนและจำหน่ายให้สมาชิกและเกษตรกรผู้สนใจ กระสอบละ ๓๐ กิโลกรัม ราคา ๑๒๐ บาท

๖) กิจกรรมการทำปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ได้ผลิตปุ๋ยอินทรีย์และแก๊สชีวภาพ เนื่องจากมูลโค ซึ่งเป็นผลผลิตสุดท้ายจากการเลี้ยงโค นำมาใช้เองและจำหน่ายทำให้เกิดรายได้และช่วยส่งผลต่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้มีการจัดทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพปุ๋ยคอกแห้ง โดยได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ กิจกรรมการทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพทางกลุ่มได้มีการจัดจำหน่ายปุ๋ยอยู่ ๒ แบบคือ ๑) ปุ๋ยคอกแห้งบรรจุกระสอบๆ ละ ๒๐ กิโลกรัม จำหน่ายราคากระสอบละ ๔๐ บาท ๒) แก๊สชีวภาพใช้ในกลุ่ม

๗) กิจกรรมเป็นสถานที่ฝึกอบรมเกษตรกรและศึกษาดูงาน ปัจจุบันกลุ่มมีหน่วยงานต่างๆ เข้ามาสนับสนุนทั้งภาครัฐและเอกชน จึงจัดเป็นสถานที่ฝึกอบรมเกษตรกร โดยมีฐานเรียนรู้อยู่ จำนวน ๖ ฐาน ได้แก่ ฐานที่ ๑ ประวัติความเป็นมาของกลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์หนองขาม ฐานที่ ๒ ห้องแปรรูปเนื้อโคขุน ฐานที่ ๓ โรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ ฐานที่ ๔ การผลิตอาหารชั้น ฐานที่ ๕ การทำหมัก ฐานที่ ๖ การเลี้ยงโคขุน

๔. บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อสถาบัน

กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์หนองขาม ได้จัดทำกฎระเบียบและข้อบังคับกลุ่ม โดยสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมและมีระเบียบการบริหารที่ชัดเจน สมาชิกจะเข้าร่วมประชุม ๑ ครั้ง/เดือน เพื่อปรึกษาหารือและกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ โดยมีการจดบันทึกรายงานการประชุมทุกครั้ง พร้อมทั้งเก็บข้อมูลการทำงานของสมาชิกเพื่อใช้ในการวางแผนการตลาด นอกจากนี้กลุ่มยังจัดกิจกรรม เช่น การเข้ารับการฝึกอบรมและศึกษาดูงานในสถานที่ต่างๆ ที่ประสบผลสำเร็จ มีการออกร้านโอท็อปในงานต่างๆ ประชาสัมพันธ์การจำหน่ายผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ ปัจจุบันกลุ่มเปิดร้านจำหน่ายเนื้อโคแปรรูปแบบต่างๆ ที่ทำการกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์หนองขาม และเปิดให้บริการทุกวันเพื่อให้บริการแก่สมาชิกและลูกค้าผู้ที่สนใจในผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

๕. ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน

จากการบริหารจัดการกลุ่มที่ชัดเจนทำให้กลุ่มมีฐานะทางการเงินที่มั่นคง มีผลการดำเนินงานดังนี้ ปัจจุบันกลุ่มมีสมาชิกทั้งหมด จำนวน ๑๓๐ คน มีโคทั้งหมด ๒๔๕ แยกเป็นตัวผู้ ๒๒๐ ตัว ตัวเมีย ๒๕ ตัว โคขุนทั้งหมด ๕๖ ตัว ขุนโคที่กลุ่ม ๘ ตัว ขุนโคที่สมาชิก ๔๘ ตัว

ทรัพย์สินของกลุ่ม

- ๑) อาคารศูนย์เรียนรู้
- ๒) ห้องแปรรูป
- ๓) โรงผสมอาหารสัตว์
- ๔) คอกโคขุนของกลุ่ม
- ๕) โรงอบแห้ง พลังงานแสงอาทิตย์
- ๖) เครื่องสับหญ้า
- ๗) เครื่องผสมอาหารสัตว์
- ๘) เครื่องชั่งน้ำหนักโค

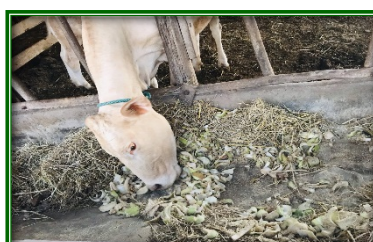

สรุปกลุ่มมีทรัพย์สินรวมคิดเป็นมูลค่า ๖,๖๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย เงินทุนหมุนเวียน จำนวน ๒,๖๐๐,๐๐๐ บาท สังกาทรัพย์ จำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (วัสดุและอุปกรณ์) อสังหาริมทรัพย์ จำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

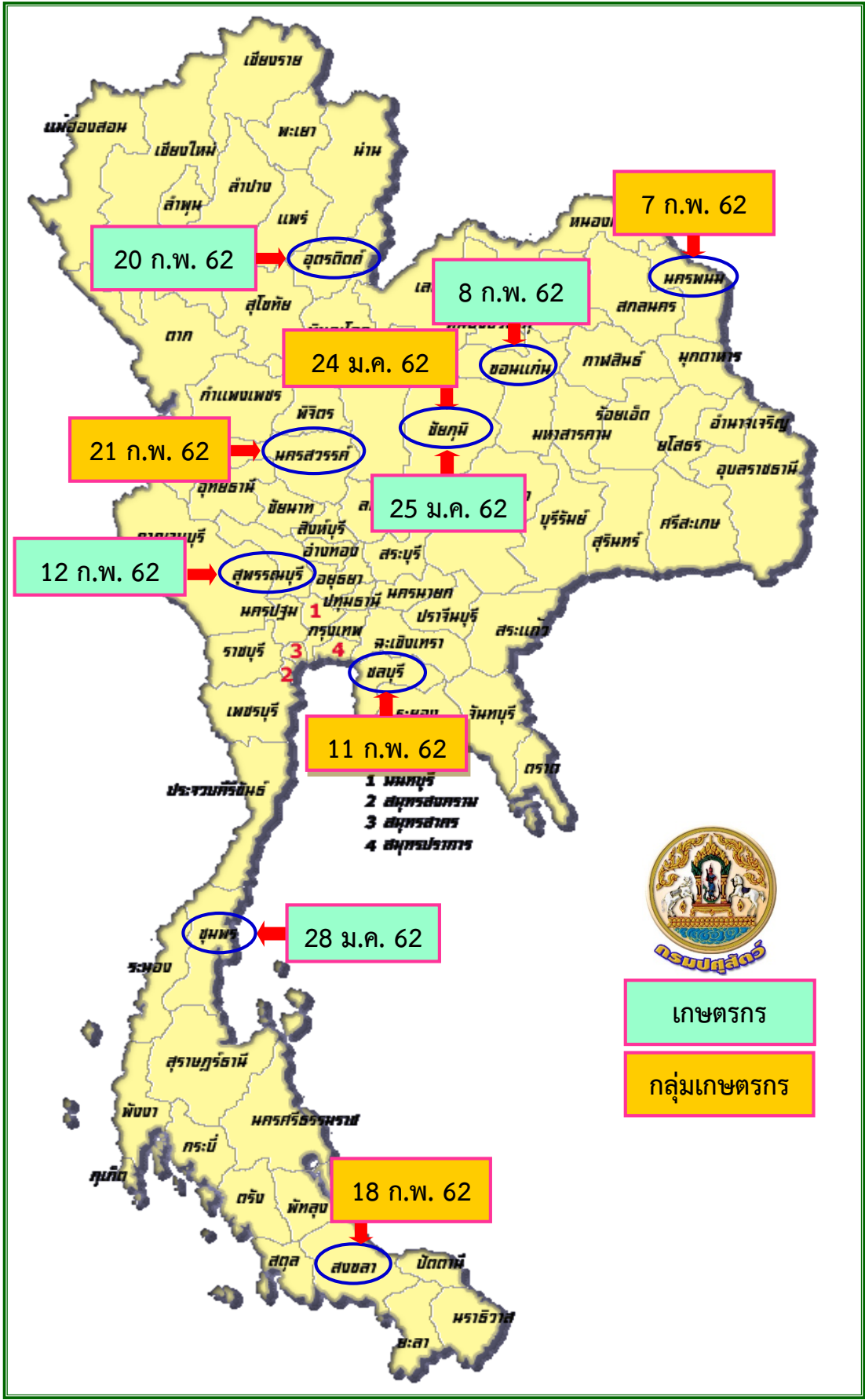

๖. การทำกิจกรรมด้านสาธารณสุขประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ๑) มอบปุ๋ยคอกให้โรงเรียนบ้านหนองขาม(ทองงามวิทยา) ในการทำ
- ๒) โครงการเศรษฐกิจพอเพียง
- ๓) จัดพื้นที่ให้เกษตรกรมาจำหน่ายสินค้าการเกษตรและผลิตผล
- ๔) เป็นศูนย์เรียนรู้/สถานอบรมของหน่วยงานต่าง ๆ
- ๕) รณรงค์ให้สมาชิกใช้ปุ๋ยคอกทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี
- ๖) แนะนำให้สมาชิกนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้เลี้ยงโค

พื้นที่เป้าหมายและกำหนดการคัดเลือกฯ กรมปศุสัตว์ ปี พ.ศ.๒๕๖๒

ประกาศกรมปศุสัตว์
เรื่อง ผลการคัดเลือกเกษตรกรดีเด่น (อาชีพเลี้ยงสัตว์) และสถาบันเกษตรกรดีเด่น (กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์)
กรมปศุสัตว์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒

ตามที่กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการโครงการคัดเลือกเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรดีเด่น กรมปศุสัตว์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ ในส่วนความรับผิดชอบของกรมปศุสัตว์ได้รับมอบหมายจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรดีเด่น (อาชีพเลี้ยงสัตว์) และสถาบันเกษตรกรดีเด่น (กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์) เพื่อยกย่องประกาศเกียรติคุณและเผยแพร่ผลงานให้สาธารณชนทั่วไปได้รู้จักและยึดถือเป็นแบบอย่างในแนวทางการปฏิบัติ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีต่อประเทศโดยรวม เป็นแบบอย่างแก่เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ต่อไป นั้น

บัดนี้ กรมปศุสัตว์ ได้พิจารณาคัดเลือกเกษตรกรดีเด่น (อาชีพเลี้ยงสัตว์) และสถาบันเกษตรกรดีเด่น (กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์) กรมปศุสัตว์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ เสร็จเรียบร้อยแล้วดังนี้

๑. เกษตรกรดีเด่น (อาชีพเลี้ยงสัตว์)

๑) เกษตรกรดีเด่น

นายชลอ เหลือนุญเลิศ จังหวัดชุมพร สำนักงานปศุสัตว์เขต ๘

๒) รองชนะเลิศเกษตรกรดีเด่น

นางประนอม วอร์เบอร์ตัน จังหวัดขอนแก่น สำนักงานปศุสัตว์เขต ๔

๓) เกษตรกรดีเด่นด้านการพัฒนาอาชีพเลี้ยงสัตว์

นางสาวรสิตา จรดล จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานปศุสัตว์เขต ๓

นายพฤษบดี สำราญรีน จังหวัดอุดรธานี สำนักงานปศุสัตว์เขต ๖

นายรินทร์ ผิวเกลี้ยง จังหวัดสุพรรณบุรี สำนักงานปศุสัตว์เขต ๗

๔) รางวัลชมเชย

นายระวีพงศ์ วีระพงศ์ จังหวัดอ่างทอง สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑

นายณรงค์ เทียงสุนทร จังหวัดระยอง สำนักงานปศุสัตว์เขต ๒

นายอุดม ชัดชมพู่ จังหวัดลำปาง สำนักงานปศุสัตว์เขต ๕

นายสมยศ เวชสิทธิ์ จังหวัดสตูล สำนักงานปศุสัตว์เขต ๙

๒. สถาบันเกษตรกรดีเด่น (กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์)

๑) สถาบันเกษตรกรดีเด่น

กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์หนองขาม จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานปศุสัตว์เขต ๓

๒) รองชนะเลิศสถาบันเกษตรกรดีเด่น

กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อตำบลบ้านเสี้ยว จังหวัดนครพนม สำนักงานปศุสัตว์เขต ๔

๓) สถาบันเกษตรกรดีเด่นด้านการพัฒนาเกษตรกรเลี้ยงสัตว์

กลุ่มเลี้ยงแพะ-แกะ สัมพันธ์พิทยา จังหวัดชลบุรี สำนักงานปศุสัตว์เขต ๒

กลุ่มเกษตรกรโคเนื้อบ้านวังทอง จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานปศุสัตว์เขต ๖

กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคขุน อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา สำนักงานปศุสัตว์เขต ๙

/รางวัลชมเชย...

- ๒ -

๔) รางวัลชมเชย

กลุ่มผู้เลี้ยงโคนมบ้านหนองบอน	จังหวัดสระบุรี	สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑
กลุ่มผู้เลี้ยงไก่ประดู่หางดำบ้านเพชรโพธิ์ชัย	จังหวัดเชียงใหม่	สำนักงานปศุสัตว์เขต ๕
กลุ่มผู้ปลูกพืชอาหารสัตว์และเลี้ยงโคเนื้อ		
บ้านห้วยขาด	จังหวัดกาญจนบุรี	สำนักงานปศุสัตว์เขต ๗
วิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโค-กระบือ บ้านยางพัฒนา	จังหวัดสุราษฎร์ธานี	สำนักงานปศุสัตว์เขต ๘

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๒

(นายสรวิศ ชานีโต)
อธิบดีกรมปศุสัตว์

ผู้ประสานงาน/ชื่อผู้ให้ข้อมูล

นางสาวประเทืองทิพย์ เสือเอก

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

กองส่งเสริมและพัฒนากิจการปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์

เบอร์โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๒๒๗๑ โทรศัพท์มือถือ ๐๘๙ ๐๑๖ ๙๕๖๘

E-mail :- transfer6@dld.go.th